

COLOCVIU STRATEGIC

Nr. 12 (159)
2018

**UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE „CAROL I”
CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ȘI SECURITATE**

DEPLASAREA ÎN STRĂINĂTATE ÎN SCOPURI TERORISTE PRIN PRISMA REGLEMENTĂRILOR EUROPENE ȘI NAȚIONALE

Robert DRAGOȘ

Abstract: Starting March 2011, the world faces the largest humanitarian and refugee crisis, the Syrian refugee crisis. The conflict in Syria became the world's largest producer of refugees, 5.6 million. The world responded by offering humanitarian assistance and international protection to those who were in need of it, however there were incidents in which terrorists have falsely represented themselves as people seeking international protection and sought or been granted asylum before being implicated in terrorist attacks or in foiled attacks.

The paper analyzes the European and national legislative solution to tackle the issue of foreign terrorist fighters. At European level, Additional Protocol to the Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism, Council of Europe and Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA offer support and guidance regarding the issue of travelling abroad for the purpose of terrorism. In Romania, the issue is tackled by Law no. 535/2004 on preventing and combating terrorism, which incriminates travelling abroad for the purpose of terrorism in article 35¹.

Lastly, considering that there were incidents in which terrorists have falsely represented themselves as people seeking international protection and sought or been granted asylum before being implicated in terrorist attacks or in foiled attacks, furthermore taking into account the fact that the conflict in Syria became the world's largest producer of refugees, the paper, with respect for human rights, examines data regarding Syrian first time asylum applicants for international protection in Romania between March 2011 and September 2017, as well as the asylum grant rates of Romania and the United States.

Keywords: Law no. 535/2004, antiterrorism, foreign terrorist fighters, first time asylum applicants, asylum grant rate.

Introducere

La 24 septembrie 2014, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite (United Nations Security Council – UNSC) a adoptat, în cadrul celei de-a 7272-a reuniuni, Rezoluția 2178/2014 privind amenințările la adresa păcii și securității cauzate de extremismul violent și combaterea fenomenului luptătorilor teroriști străini (Foreign Terrorist Fighters – FTF)¹. Rezoluția prevede o serie de obligații pentru state, precum:

- prevenirea deplasării teroriștilor sau a grupurilor teroriste prin intermediul controlului exercitat la frontieră, la eliberarea documentelor de identitate și ale celor de călătorie;

- accelerarea schimbului de informații operaționale cu privire la acțiunile sau deplasările teroriștilor sau ale rețelelor teroriste, inclusiv cele ale FTF;
- prevenirea radicalizării și îndreptării persoanelor spre terorism;
- prevenirea recrutării de FTF;
- distrugerea și prevenirea sprijinului financiar către FTF;
- prevenirea și suprimarea recrutării, organizării, transportul sau dotării persoanelor care călătoresc în scopuri teroriste (într-un alt stat decât statul lor de reședință sau decât statul a cărui cetățenie o au);
- prevenirea intrării sau tranzitului pe teritoriul sta-

Robert DRAGOȘ este absolvent al Programului de studii de master „Științe Penale” din cadrul Facultății de Drept, Universitatea „Titu Maiorescu” din București, precum și al unui stagiu de voluntariat în cadrul Centrului de Studii Strategice de Apărare și Securitate al Universității Naționale de Apărare „Carol I” (e-mail: robert.dragos@gmail.com).

telor al persoanelor cu privire la care statele respective au motive întemeiate de a crede că urmăresc intrarea pe teritoriul lor sau tranzitarea teritoriului în scopuri teroriste.

Făcând trimitere la o cercetare precedentă, publicată într-un număr anterior al *Colocviului Strategic*², se poate observa faptul că adoptarea Rezoluției 2178/2014, un moment important din punct de vedere al tratării problemei FTF (un fenomen departe de a fi nou³), este similară adoptării Rezoluției 1373/2001, UNSC comportându-se precum un organ legislativ⁴.

Rezoluția 2178/2014 oferă o definiție privind luptătorii teroriști străini⁵, termenul fiind menționat pentru prima dată în Rezoluția 2170/2014⁶, definiție care condamnă abuzurile asupra drepturilor omului comise de entități extremiste în Irak și Siria⁷. Tentativa Statului Islamic din Irak și Siria (Islamic State in Iraq and Syria – ISIS)⁸ de a crea un califat a condus la apariția unui număr mare de FTF, aproximativ 40.000 de persoane, care s-au deplasat spre Siria și Irak⁹. Conform UNSC, peste 30.000 de FTF din peste 100 de state membre s-au alăturat organizațiilor teroriste, precum Al-Qaida și ISIS¹⁰.

La nivel european reglementarea deplasării în scopuri teroriste s-a realizat prin Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului din 16 mai 2015. De asemenea, trebuie menționată Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului.

La nivel național deplasarea în scopuri teroriste a fost incriminată în art. 35¹ din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului.

Cercetarea de față analizează modul în care instrumentele juridice menționate au tratat problema FTF și a deplasării în scopuri teroriste la nivel european, precum și la nivel național. A doua parte a acestei cercetări are în vedere situația României din perspectiva fluxurilor demografice generate de criza siriană. Chiar dacă România până în prezent nu a avut un risc crescut în ceea ce privește deplasările în scop terorist pe fondul conflictului din Siria, avem în vedere faptul că au existat incidente la nivel internațional, în care teroriștii s-au înfățișat drept persoane care necesită protecție internațională pentru a obține azil sau în urma înfățișării drept persoane care necesită protecție internațională au primit azil¹¹. Pe de altă parte, o altă situație avută în vedere este anul 2011 marcat de începutul crizei siriene ce a generat un flux migrator major, important din perspectiva creșterii solicitărilor de azil. În acest context este relevant de analizat, fără a aduce atingere drepturilor omului, situația cererilor de

azil formulate de cetățenii sirieni, pentru prima dată, în România între anul 2011 și luna septembrie, anul 2017.

1. Deplasarea în străinătate în scopuri teroriste

Incidentele cu caracter terorist înregistrate tot mai des în Europa au condus la recunoașterea la nivel european și internațional a necesității incriminării faptei de deplasare în scopuri teroriste¹².

În anul 2014, UNSC a adoptat Rezoluția 2178/2014 privind amenințările la adresa păcii și securității cauzate de extremismul violent și combaterea fenomenului luptătorilor teroriști străini¹³. Rezoluția 2178/2014 subliniază faptul că amenințarea în creștere prezentată de FTF face parte dintr-o serie de probleme tratate în Rezoluțiile 1373/2001 și 1624/2005¹⁴. Din perspectiva Rezoluției 2178/2014, FTF pot constitui o amenințare majoră la adresa statelor de origine, statelor pe care le tranzitează și la adresa statului de destinație, precum și la adresa zonelor aflate în vecinătatea conflictului armat la care luptătorii teroriști participă¹⁵. FTF sunt definiți în Rezoluția 2178/2014 ca fiind „persoanele care călătoresc într-un alt stat decât statul lor de reședință sau cetățenie în vederea săvârșirii, planificării ori pregătirii sau participării la acte de terorism ori pentru a asigura antrenament pentru săvârșirea de acte teroriste sau a participa la un astfel de antrenament, inclusiv în legătură cu conflictele armate”¹⁶.

Rezoluția 2178/2014 trebuie coroborată cu prevederile cuprinse în art. 4 din Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului din 16 mai 2015¹⁷. Art. 4 cu marginalul „Deplasarea în străinătate în scopuri teroriste” cuprinde trei puncte prin intermediul cărora se:

1. definește deplasarea în străinătate în scopuri teroriste;
2. instituie obligativitatea prevederii în dreptul intern al părților a infracțiunii de deplasare în străinătate în scopuri teroriste;
3. instituie obligativitatea prevederii în dreptul intern al părților a tentativei de a comite infracțiunea de deplasarea în străinătate în scopuri teroriste¹⁸.

Protocolul Adițional preia în mare măsură definiția FTF realizată de Rezoluția 2178/2014 și o transpune sintetic în art. 4 alin. (1), sub forma deplasării în străinătate în scopuri teroriste.

Rezoluția 2178/2014 a UNSC și Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului prezintă deplasarea în scopuri teroriste numai dintr-o singură perspectivă, și anume aceea de ieșire din țară în scopul comiterii infracțiunii de terorism. România a semnat Convenția la 16 mai 2005 și a ratificat-o la data de 21 februarie 2007, iar Protocolul a fost semnat la 11 martie 2016¹⁹.

Abordarea diferită a subiectului este realizată de Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind comba-

terea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului. Aceasta are ca obiect în conformitate cu art. 1 stabilirea de „norme minime privind definiția infracțiunilor și a sancțiunilor în domeniul infracțiunilor de terorism, al infracțiunilor legate de un grup terorist și al infracțiunilor legate de activități de terorism, precum și măsuri de protecție, de sprijin și de asistență a victimelor terorismului”²⁰. Directiva abordează problema deplasării în scopuri teroriste dintr-o dublă perspectivă prin intermediul celor două alineate din cadrul art. 9. Alin. (1) privește situația ieșirii din țară cu scopul de a săvârși o infracțiune de terorism într-o altă țară, în timp ce alin. (2) reglementează situația deplasării spre o țară în scopuri teroriste²¹. În acest sens poate fi amintit elementul material al laturii obiective al infracțiunii de trecere frauduloasă a frontierei de stat, prevăzută în art. 262 din Noul Cod Penal (NCP), care constă într-o acțiune cu caracter alternativ, în speță „intrarea în țară sau ieșirea din țară, ambele comise prin trecere ilegală”²². Este o situație similară din punct de vedere al acțiunii însă cu precizarea faptului că nu trebuie pus semnul egalității între deplasarea spre o țară și intrarea pe teritoriul acesteia. Alegerea în cadrul alin. (2) a prepoziției „în” pentru a descrie deplasarea spre statul membru respectiv în scopuri teroriste poate conduce la interpretarea textului ca o deplasare pe teritoriul statului membru în cauză²³. Problema în cauză este lămurită de varianta în limba engleză a Directivei²⁴.

La nivel național a fost introdusă o prevedere cu privire la FTF în legea specială privind prevenirea și combaterea terorismului prin adoptarea Ordonanței de Urgență nr. 78 din 16 noiembrie 2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative²⁵. Ordonanța prevede la art. 25 că, după art. 35 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, se va introduce un articol nou, respectiv art. 35¹, care va avea următorul cuprins:

„Articolul 35¹

(1) Deplasarea unei persoane de pe teritoriul statului al cărui cetățean este sau de pe teritoriul căruia își are domiciliul sau reședința spre sau pe teritoriul unui alt stat decât cel al cărui cetățean sau rezident este, în scopul comiterii, planificării ori pregătirii actelor de terorism sau participării la acestea ori pentru oferirea sau primirea de instruire sau pregătire pentru comiterea unui act de terorism ori pentru susținerea, în orice mod, a unei entități teroriste, constituie deplasare în scopuri teroriste și se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Tentativa se pedepsește”²⁶.

Legiuitorul român preia cu mici modificări defi-

niția Rezoluției 2178/2014 cu privire la FTF, însă nu clarifică faptul că dispoziția se referă la deplasarea în străinătate în scopuri teroriste, precum o face Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei și Directivei (UE) 2017/541.

În continuare, propunem o analiză asupra infracțiunii de *deplasare în scopuri teroriste* prevăzută în art. 35¹ din Legea nr. 535 din 25 noiembrie 2004 privind prevenirea și combaterea terorismului:

▪ *Obiectul juridic special*²⁷ al infracțiunii de deplasare în scopuri teroriste îl constituie relațiile sociale referitoare la ordinea publică, siguranța și liniștea cetățenilor, dar și relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt asigurate de autoritatea statală prin dreptul și obligația de a reglementa și de a asigura respectarea regulilor privind intrarea și ieșirea în/din țară a persoanelor²⁸. Infracțiunea de deplasare în scopuri teroriste nu este susceptibilă de *obiect material*²⁹, întrucât acțiunea făptuitorului nu se răsfrânge asupra unui obiect determinat.

▪ *Subiectul activ* poate fi orice cetățean al statului sau rezident. Specific infracțiunilor de terorism este participația constituită, „niciodată actele de terorism neputând fi săvârșite decât prin efortul concertat al mai multor făptuitori”³⁰. Având în vedere aceste aspecte, apare în discuție participația penală, deplasarea în scopuri teroriste fiind o infracțiune anterioară actului terorist propriu-zis. Astfel, spre exemplu în cazul infracțiunii de trecere frauduloasă a frontierei de stat, aceasta poate fi săvârșită în *participație penală*³¹. Conform unei alte opinii, infracțiunea prevăzută în art. 262 NCP poate fi săvârșită numai sub forma instigării și complicității, coautoratul nefiind posibil deoarece infracțiunea se consideră a fi cu *autor unic*³². Trebuie precizat faptul că infracțiunea de deplasare în scopuri teroriste și infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei de stat³³ prezintă asemănări din punct de vedere al controlului efectuat la trecerea frontierei de stat și supravegherii ca trecerea să se realizeze numai cu știrea și aprobarea autorităților. Astfel, conform art. 11 alin. (2) din Ordonanța de Urgență nr. 105 din 27 iunie 2001 privind frontiera de stat a României, controlul „efectuat la trecerea frontierei de stat are ca scop verificarea și constatarea îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru intrarea și ieșirea în/din țară a persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și altor bunuri”³⁴. În completarea art. 11 alin. (2) vine art. 8 alin. (1) care precizează că trecerea „frontierei de stat a României de către persoane, mijloace de transport, mărfuri și alte bunuri se face prin punctele de trecere a frontierei de stat deschise traficului internațional, denumite în continuare puncte de trecere”³⁵.

▪ *Subiectul pasiv* al infracțiunii este statul ca entitate căreia i se aduce atingere prin comiterea infracțiunii de deplasare în scopuri teroriste.

▪ **Elementul material** al laturii obiective (element material, urmare imediată, legătura de cauzalitate între elementul material și urmarea imediată) constă într-o acțiune alternativă de deplasare spre teritoriul unui stat ori pe teritoriul unui stat. Legea prevede în mod expres condiția ca deplasarea spre teritoriul unui stat ori pe teritoriul unui stat să se facă în scopul comiterii, planificării ori pregătirii actelor de terorism sau participării la acestea ori pentru oferirea sau primirea de instruire sau pregătire pentru comiterea unui act de terorism ori pentru susținerea, în orice mod, a unei entități teroriste.

▪ **Urmarea imediată** constă într-o stare de pericol pentru ordinea publică și pentru relațiile sociale ocrotite prin apărarea activității de supraveghere și control peste frontierele statului.

▪ **Legătura de cauzalitate** în cazul infracțiunilor de pericol nu este necesar a fi stabilită, aceasta rezultă *ex re*, din săvârșirea faptei³⁶.

▪ **Forma de vinovăție** cu care se săvârșește infracțiunea de deplasare în scopuri teroriste este intenția directă sau indirectă.

▪ **Tentativa** infracțiunii prevăzută la art. 35¹ se pedepsește³⁷. Infracțiunea de deplasare în scopuri teroriste este o infracțiune cu conținut alternativ sub aspectul laturii obiective, astfel având două **modalități**: deplasare spre teritoriul unui stat ori pe teritoriul unui stat în scopuri teroriste.

▪ **Sanctiunea** prevăzută de lege pentru infracțiunea de deplasare în scopuri teroriste, este închisoarea de la 5 la 12 ani și interzicerea unor drepturi.

Având în vedere faptul că au existat incidente la nivel internațional în care teroriștii s-au înfățișat drept persoane care necesită protecție internațională pentru a obține azil sau în urma înfățișării drept persoane care necesită protecție internațională au primit azil, precum și ținând cont de faptul că anul 2011 a fost marcat de începutul crizei siriene care a generat un flux migrator major, articolul are ca punct final, fără a aduce atingere drepturilor omului și fără a pune semnul egalității între refugiați și teroriști, o analiză care privește situația cererilor de azil formulate de cetățenii sirieni, pentru prima dată, în România între anul 2011 și luna septembrie, anul 2017.

2. Cererile de azil formulate de cetățenii sirieni, pentru prima dată, în România între 2011-2017

Criza siriană, începută în luna martie, anul 2011³⁸, a generat un flux migrator major. Conform datelor Oficiului Națiunilor Unite pentru Coordonarea Asistenței Umanitare (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs – OCHA), 13,1 milioane de oameni aveau nevoie, la începutul lui 2018, de asistență umanitară în Siria, dintre care 5,3 milioane reprezentau copii³⁹. Ca urmare a crizei, din 2011 până în prezent, 5.6 milioane de sirieni s-au refugiat în țările învecinate, precum: Turcia (3.607.563), Liban (951.629), Egipt (132.029), Iordania (673.414), Irak (251.793) și Africa de Nord (33.545)⁴⁰.

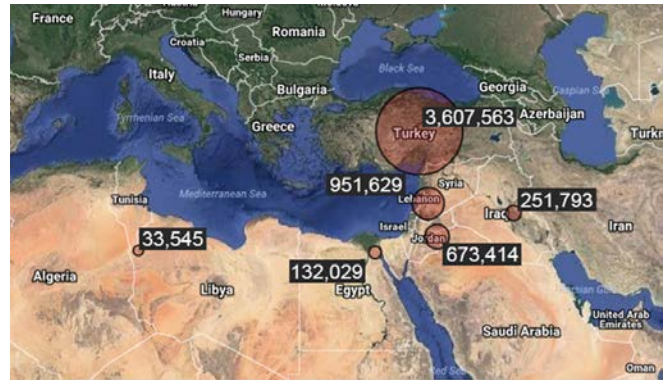

Figura nr. 1: Distribuția geografică a refugiaților sirieni din țările învecinate

Din 2011 până în prezent, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (United Nations International Children's Emergency Fund – UNICEF) estimează un total de 306.000 de copii născuți ca refugiați⁴¹.

Conform Direcției Executive a Comitetului pentru Combaterea Terorismului din cadrul Națiunilor Unite (Counter-Terrorism Committee Executive Directorate – CTED) au existat incidente la nivel internațional în care teroriștii s-au prezentat drept persoane care necesită protecție internațională pentru a obține azil sau în urma înfățișării drept persoane care necesită protecție internațională au primit azil⁴².

Fără a aduce atingere drepturilor omului, articolul are ca punct final analiza asupra situației cererilor de azil formulate, pentru prima dată, de cetățenii sirieni, în România, în perioada 2011-2017. Înainte ca lucrarea să treacă la analiza menționată, trebuie realizată definirea anumitor termeni cu care se va opera, în speță refugiat, solicitant de azil, migrant:

▪ termenul de *refugiat* este definit de Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite (United Nations High Commissioner for Refugees – UNHCR) ca reprezentând persoana „care și-a părăsit țara și necesită «protecție internațională» din cauza unui risc de violență sau persecuție dacă s-ar întoarce acasă”⁴³, incluzându-se și persoanele care fug de războaie. Pentru o definiție extinsă a termenului de refugiat, a se vedea art. 1 lit. A din Convenția ONU privind Statutul Refugiaților, adoptată la Geneva în 1951 și modificată ulterior prin Protocolul din 1967⁴⁴;

▪ *solicitanții de azil* sunt persoanele care aplică pentru protecție, ulterior așteptând determinarea situației acestora.

▪ în comparație cu *solicitanții de azil*, termenul de *refugiat* descrie acea persoană careia deja i s-a acordat protecție⁴⁵.

▪ Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Stiință și Cultură (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization – UNESCO) definește termenul de *migrant* ca fiind orice persoană care locuiește temporar sau permanent într-o țară în care nu s-a născut și care a dobândit legături sociale semnificative cu țara respectivă⁴⁶.

Analizând aceste informații, împreună cu multitudinea infracțiunilor de terorism comise în ultima perioadă la nivel extern, se impune o monitorizare atentă a desfășurării acestor probleme, astfel încât România să rămână un loc sigur și un stat pregătit. În acest sens trebuie menționat cazul din 15 septembrie 2017 când un tânăr solicitant de azil pe nume Ahmed Hassan a amplasat un dispozitiv explozibil improvizat în metroul britanic, cauzând vătămarea a 51 de oameni în urma exploziei care s-a produs în vagonul numărul 6 la stația Parsons Green de la Londra⁴⁷.

În anul 2008, generalul Cornel Paraniac a afirmat faptul că potrivit „datelor obținute până în prezent, printre refugiați se află și elemente teroriste, care au misiunea de a intra pe teritoriul altor state, în scopul: studierii obiectivelor/țintelor vizate și a posibilităților de întreprindere a unor acțiuni extremist-teroriste; contactării nucleelor locale, în scopul îndoctrinării și mobilizării acestora pentru comiterea de acțiuni teroriste împotriva guvernelor locale; organizării unor filiere de tranzitare a combatanților infiltrați printre refugiați, cu sprijinul structurilor criminale din unele state, având destinație țările Europei Occidentale”⁴⁸. Afirmatia domnului general s-a realizat în contextul analizei trinomialului terorism – criminalitate organizată – corupție, fără a avea drept țintă o anumită categorie de refugiați. Această informație este sprijinită de afirmația colonelului János Besenyő, din anul 2016: „Stat Islamic a susținut în mod constant că mii de adepți sunt amestecați prin mulțimea necontrolată a migranților traficați și dispăruți”⁴⁹.

Deși România nu este considerată ca fiind o țară de destinație pentru fluxul migrator, situația internațională actuală determină o atenție sporită cu privire la persoanele străine care intră sau își exprimă intenția de a intra pe teritoriul statului român.

Figura nr. 2: Situația cererilor de azil, pe categorii de sex, formulate, pentru prima dată, de cetățenii sirieni, în România, în perioada 2011-2017

Conform portalului de date deschise al Uniunii Europene, Eurostat, 3.965 de cereri de azil au fost formulate, pentru prima dată, de cetățenii sirieni, în România, între anul 2011 și luna septembrie 2017⁵⁰. Dintre aceste cereri, 34% au fost formulate de femei, iar restul de 66% de bărbați.

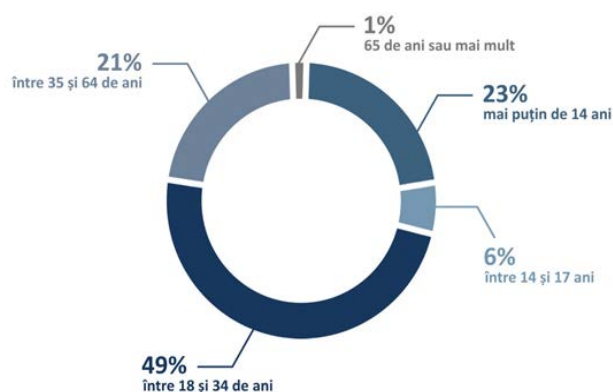

Figura nr. 3: Situația cererilor de azil, pe categorii de vârstă, formulate, pentru prima dată, de cetățenii sirieni, în România, între anul 2011 și luna septembrie 2017

Din totalul solicitanților de azil, 23% sunt copii sub 14 ani, 6% - persoane cu vârsta cuprinsă între 14 și 17 ani, 49% - persoane de 18 la 34 de ani; 21% - persoane de 35 la 64 de ani, 1% - persoane de 65 de ani sau peste⁵¹. Această statistică ne arată faptul că cea mai mare parte a cererilor de azil au fost formulate de bărbați din segmentul de vârstă activă.

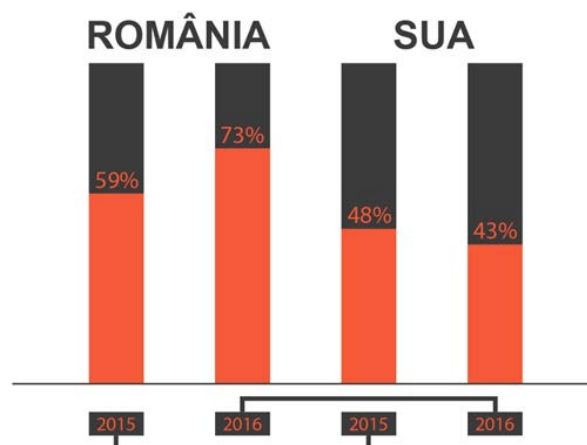

Figura nr. 4: Rata de aprobare privind cererile de azil formulate în România și SUA

Rata de aprobare a cererilor de azil formulate în țara noastră, în anul 2015, a fost de 59%, conform datelor prezentate de Inspectoratul General pentru Imigrări (IGI)⁵² din România. În 2016 s-a înregistrat o creștere semnificativă, rata de aprobare ajungând la 73%⁵³.

Aceasta este o rată destul de mare dacă avem în vedere și cazul altor state cu experiență în ceea ce privește fluxurile de migranți, incluzând aici și cazul solicitărilor de azil. Spre exemplu, în Statele Unite ale Americii, conform Biroului Executiv pentru Controlul Imigrării (Executive Office for Immigration Review – EOIR) din cadrul Departamentului de Justiție (Department of Justice – DOJ), rata de aprobare a cererilor de azil formulate în SUA, în anul 2015, a fost de 48%⁵⁴. În anul 2016, se înregistrează o scădere, rata de aprobare ajungând la un procentaj de 43%⁵⁵.

Comparația în cauză este importantă, dat fiind faptul că SUA are o experiență vastă în domeniul prevenirii și combaterii terorismului.

În România s-au înregistrat cazuri de solicitanți ai statutului de refugiat care au intrat în atenția Serviciului Român de Informații (SRI). Spre exemplu, în anul 2015, apatridul N.R.N. a intrat ilegal în țara noastră. N.R.N. făcea parte dintr-o organizație teroristă implicată în atacuri împotriva forțelor aliate prezente în Afganistan. După intrarea pe teritoriul statului român, N.R.N. „a menținut legătura cu membrii grupării din Afganistan, aceștia continuând să-și exercite influența asupra solicitantului de azil din România”⁵⁶, conform comunicatului de presă SRI din 14 iunie 2016. Un alt caz a vizat patru apatrizi, adepți ai unei grupări teroriste din Afganistan afiliate Al Qaeda, care au fost monitorizați începând cu anul 2012. Persoanele străine în cauză, în calitate de solicitanți ai statutului de refugiat, desfășurau pe teritoriul statului român activități de propagandă islamică extremistă și activități de radicalizare, în același timp persoanele fiind inițiate în domeniul confecționării dispozitivelor explozive improvizate, precum și având pregătire specifică atentatorilor sinucigași, conform comunicatului de presă SRI din 9 noiembrie 2013⁵⁷.

Având în vedere aceste aspecte, se poate observa faptul că terorismul a căpătat noi dimensiuni, acesta nefiind un fenomen îndepărtat, ci unul cu potențiale implicații și pe teritoriul statului român, dacă situația nu este atent monitorizată. De altfel, importanța acestui fenomen pentru România, ca parte a mediului de securitate global și regional, dar și ca actor reponsabil pentru securitatea sa internă și a cetățenilor săi, este evidențiată și prin mențiunile specifice din cadrul *Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2015-2019*⁵⁸.

Concluzii

În prima parte a articolului s-a putut observa faptul că deplasarea în scopuri teroriste și, implicit, luptătorii teroriști străini, este prevenită și combătută atât la nivel internațional, cât și la nivel european și național.

Termenul de luptători teroriști străini a fost menționat pentru prima dată în Rezoluția 2170/2014 a UNSC, dar o definiție a acestora o oferă Rezoluția 2178/2014, care condamnă abuzurile asupra drepturilor omului comise de entități extremiste în Irak și Siria.

La nivel european reglementarea deplasării în scopuri teroriste s-a realizat prin Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului din 16 mai 2015. De asemenea, trebuie menționată Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului.

Protocolul Adițional preia în mare măsură definiția FTF realizată de Rezoluția 2178/2014 și o transpune sintetic în art. 4 alin. (1) sub forma deplasării în străinătate în scopuri teroriste. Atât rezoluția, cât și protocolul adițional prezintă deplasarea în scopuri teroriste numai dintr-o singură perspectivă, și anume aceea de ieșire din țară în scopul comiterii infracțiunii de terorism. Abordarea subiectului dintr-o perspectivă dublă este realizată de Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului, prin intermediul celor două alineate din cadrul art. 9. alin. (1) privește situația ieșirii din țară cu scopul de a săvârși o infracțiune de terorism într-o altă țară, în timp ce alin. (2) reglementează situația deplasării spre o țară în scopuri teroriste. Alegerea neinspirată în cadrul alin. (2) a prepoziției „în” pentru a descrie deplasarea spre statul membru respectiv în scopuri teroriste poate conduce la interpretarea textului ca o deplasare pe teritoriul statului membru în cauză. Problema respectivă este lămurită de varianta în limba engleză a Directivei.

La nivel național, deplasarea în scopuri teroriste este prevăzută în art. 35¹ din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului. Legiuitorul român preia cu mici modificări definiția Rezoluției 2178/2014 cu privire la FTF, însă nu clarifică faptul că dispoziția se referă la deplasarea în străinătate în scopuri teroriste, precum o face Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei și Directivei (UE) 2017/541. De asemenea, se poate observa faptul că alegerea neinspirată a prepoziției „în” la alin. (2) din cadrul art. 9 din Directiva (UE) 2017/541 a condus la comiterea unei greșeli în momentul incriminării deplasării în scopuri teroriste în art. 35¹, în speță perceperea deplasării spre statul membru respectiv în scopuri teroriste ca fiind o deplasare în scopuri teroriste pe teritoriul statului membru în cauză.

A doua parte a lucrării a analizat, fără a aduce atingere drepturilor omului, situația cererilor de azil, în contextul crizei siriene, formulate de cetățenii sirieni, pentru prima dată, în România, între anul 2011 și luna septembrie 2017. S-a observat faptul că elementele teroriste profită de fluxul migrator major generat de criza umanitară pentru a se infiltra pe teritoriul altor state. În România s-au înregistrat cazuri de solicitanți ai statutului de refugiat care au intrat în atenția SRI.

Asistența umanitară și protecția internațională trebuie să se realizeze în concordanță cu tratatele și convențiile internaționale la care România este parte, cu stricta respectare a acestora, însă fără a afecta securitatea statului și a expune pericolului cetățenii propriului stat. Conform Direcției Executive a Comitetului pentru Combaterea Terorismului din cadrul ONU, statele ar trebui să răspundă provocării

manifestate de luptătorii teroriști străini bazându-se pe propriile nevoi în ceea ce privește securitatea națională. România nu se confruntă cu o amenințare teroristă majoră directă însă caracterul pan-european și dimensiunile pe care fenomenul în cauză le are în unele dintre statele membre ale Uniunii Europene, necesită consolidarea inițiativelor de prevenire și combatere a terorismului.

Note bibliografice:

- ¹ *United Nations Security Council Resolution 2178 (2014)*, 24 September 2014, p. 2, URL: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2178%20%282014%29, accesat la 20 decembrie 2017; *Rezoluția nr. 2178 (2014) a Consiliului de Securitate al ONU*, 24 septembrie 2014, URL: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/167660>, accesat la 20 decembrie 2017.
- ² Robert Dragoș, „Analiza legislației antiteroriste române. Perspectivă comparativă asupra reglementărilor interne”, *Colocviu Strategic*, nr. 1/2018, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2018, URL: https://cssas.unap.ro/ro/pdf_publicatii/cs01-18.pdf, accesat la 27 septembrie 2018.
- ³ *Implementation of Security Council Resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist fighters*, UNSC, Counter-Terrorism Committee Executive Directorate, p. 22, URL: https://www.un.org/sc/ctc/wp-content/uploads/2016/09/FTF-Report-1-3_English.pdf, accesat la 27 septembrie 2018.
- ⁴ Simon Chesterman, Ian Johnstone, David M. Malone, *Law and practice of the United Nations: documents and commentary*, Second Edition, Oxford University Press, New York, 2016, p. 145.
- ⁵ „Exprimând profunda îngrijorare cu privire la amenințarea gravă și crescândă pe care o reprezintă luptătorii teroriști străini, și anume persoanele care călătoresc într-un alt stat decât statul lor de reședință sau cetățenie în vederea săvârșirii, planificării ori pregătirii sau participării la acte de terorism ori pentru a asigura antrenament pentru săvârșirea de acte teroriste sau a participa la un astfel de antrenament, inclusiv în legătură cu conflictele armate, și luând hotărârea de a combate această amenințare.” în *Rezoluția nr. 2178 (2014) a Consiliului de Securitate al ONU*, 24 septembrie 2014.
- ⁶ *Foreign Terrorist Fighters. Manual for Judicial Training Institutes South-Eastern Europe*, UN, Vienna, 2017, p. 3, URL: https://www.unodc.org/documents/frontpage/2017/Foreign_Terrorist_Fighters.pdf, accesat la 27 septembrie 2018.
- ⁷ „Security Council Adopts Resolution 2170 (2014) Condemning Gross, Widespread Abuse of Human Rights by Extremist Groups in Iraq, Syria”, UN, 15 August 2014, URL: <https://www.un.org/press/en/2014/sc11520.doc.htm>, accesat la 26 septembrie 2018.
- ⁸ Denumirea preferată în prezent pentru organizația teroristă în cauză este ISIS, conform „Presidential Memorandum Plan to Defeat the Islamic State of Iraq and Syria. National Security Presidential Memorandum – 3”, The White House, 28 January 2017, URL: <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/presidential-memorandum-plan-defeat-islamic-state-iraq-syria>, accesat la 20 decembrie 2017.
- ⁹ Hassan Abbassy, „Working with our Partners to Address Returning Foreign Fighters”, U.S. Department of State Official Blog, 24 September 2018, URL: <https://blogs.state.gov/stories/2018/09/24/en/working-our-partners-address-returning-foreign-fighters>, accesat la 27 septembrie 2018.
- ¹⁰ „Foreign terrorist fighters”, Counter-Terrorism Committee, UNSC, URL: <https://www.un.org/sc/ctc/focus-areas/foreign-terrorist-fighters>, accesat la 20 decembrie 2017.
- ¹¹ Open briefing of the Counter-Terrorism Committee „Denying safe haven to those who finance, plan, support or commit terrorist acts, or provide safe havens, and preventing terrorists from abusing the asylum system, in conformity with international law”, Counter-Terrorism Committee Executive Directorate, UN Headquarters, New York, 5 April 2017, p. 2, URL:

<https://www.un.org/sc/ctc/wp-content/uploads/2017/03/Note-on-Open-Briefing-of-CTC-on-Safe-Haven-and-Asylum.pdf>, accesat la 29 septembrie 2018.

¹² *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78 din 16 noiembrie 2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infrațiuionilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, URL: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/183842>, accesat la 27 septembrie 2018.

¹³ *UN Security Council Resolution 2178 (2014)*, 24 September 2014, p. 2; *Rezoluția nr. 2178 (2014) a Consiliului de Securitate al ONU*, 24 septembrie 2014.

¹⁴ *Implementation of Security Council Resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist fighters*, UNSC, Counter-Terrorism Committee Executive Directorate, p. 21.

¹⁵ „Concerned that foreign terrorist fighters increase the intensity, duration and intractability of conflicts, and also may pose a serious threat to their States of origin, the States they transit and the States to which they travel, as well as States neighbouring zones of armed conflict in which foreign terrorist fighters are active and that are affected by serious security burdens, and noting that the threat of foreign terrorist fighters may affect all regions and Member States, even those far from conflict zones, and expressing grave concern that foreign terrorist fighters are using their extremist ideology to promote terrorism.” în *UN Security Council Resolution 2178 (2014)*, 24 September 2014, p. 2; *Implementation of Security Council Resolution 2178 (2014) by States affected by foreign terrorist fighters*, UNSC, Counter-Terrorism Committee Executive Directorate, p. 18.

¹⁶ Vezi nota 5.

¹⁷ *Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului*, Consiliul Europei, URL: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14447-2017-INIT/ro/pdf>, accesat la 20 decembrie 2017.

¹⁸ „Art. 4 – Deplasarea în străinătate în scopuri teroriste (1) În sensul prezentului Protocol, «deplasarea în străinătate în scopuri teroriste» înseamnă deplasarea într-un stat, care nu este cel al cărui cetățean sau rezident este persoana care efectuează deplasarea, cu scopul de a comite sau de a contribui la comiterea sau de a participa la comiterea unei infrațiuionii de terorism, sau de a furniza ori de a dobândi pregătire pentru terorism. (2) Fiecare parte adoptă măsurile necesare pentru a prevedea ca infrațiuione, conform dreptului său intern, «deplasarea în străinătate în scopuri teroriste», de pe teritoriul său sau de către cetățeni ai săi, așa cum a fost definită la alineatul 1, atunci când fapta a fost comisă ilegal și cu intenție. În acest sens, fiecare parte poate stabili condițiile cerute și conforme cu principiile sale constituționale.

(3) Fiecare parte va adopta măsurile necesare pentru a prevedea ca infrațiuione, conform dreptului său intern, tentativa de a comite infrațiuionea prevăzută în acest articol.”

în *Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea terorismului*, Consiliul Europei, p. 4.

¹⁹ *Chart of signatures and ratifications of Treaty 196 Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism*, Council of Europe, URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/196/signatures>, accesat la 25 august 2018; *Chart of signatures and ratifications of Treaty 217 Additional Protocol to the Council of Europe Convention on the Prevention of Terrorism*, Council of Europe, URL: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/217/signatures>, accesat la 25 august 2018.

²⁰ *Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului*, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 88, 31 martie 2017, p. 12, URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L0541&from=RO>, accesat la 26 august 2018.

²¹ „Art. 9 – Deplasarea în scopuri teroriste

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că deplasarea într-o altă țară decât statul membru respectiv cu scopul de a săvârși o infracțiune de terorism, astfel cum este menționată la articolul 3, sau de a contribui la săvârșirea unei astfel de infracțiuni de terorism cu scopul de a participa la activitățile unui grup terorist, având cunoștință de faptul că o astfel de participare va contribui la activitățile infracționale ale grupului respectiv, astfel cum se menționează la articolul 4, sau cu scopul de a oferi ori primi instruire în scopuri teroriste astfel cum se menționează la articolele 7 și 8, este incriminată ca infracțiune atunci când este săvârșită cu intenție.

(2) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că este incriminată ca infracțiune, atunci când este săvârșită cu intenție, una dintre următoarele fapte:

(a) deplasarea în statul membru respectiv cu scopul de a săvârși o infracțiune de terorism sau de a contribui la săvârșirea unei astfel de infracțiuni, astfel cum se menționează la articolul 3, cu scopul de a participa la activitățile unui grup terorist, având cunoștință de faptul că o astfel de participare va contribui la activitățile infracționale ale respectivului grup, astfel cum se menționează la articolul 4, sau cu scopul de a oferi ori primi instruire în scopuri teroriste, astfel cum se menționează la articolele 7 și 8; sau

(b) actele pregătitoare întreprinse de o persoană care intră în statul membru respectiv cu intenția de a săvârși o infracțiune de terorism sau de a contribui la săvârșirea unei astfel de infracțiuni, astfel cum se menționează la articolul 3.”

în *Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului*, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 88, 31 martie 2017, p. 14.

²² Vasile Dobrinou, Ilie Pascu, Mihai Adrian Hotca, *Noul Cod penal comentat. Partea specială*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2016, p. 379.

²³ Prepoziția „în” indică în primul rând „interiorul spațiului unde are loc o acțiune, unde se află ceva”, dar și „spre care are loc o mișcare”, conform lui Ion Coteanu, Luiza Seche, Mircea Seche, *Dicționarul Explicativ al Limbii Române*, Ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996, p. 519.

²⁴ „Article 9 – Travelling for the purpose of terrorism

(1) Each Member State shall take the necessary measures to ensure that travelling to a country other than that Member State for the purpose of committing, or contributing to the commission of, a terrorist offence as referred to in Article 3, for the purpose of the participation in the activities of a terrorist group with knowledge of the fact that such participation will contribute to the criminal activities of such a group as referred to in Article 4, or for the purpose of the providing or receiving of training for terrorism as referred to in Articles 7 and 8 is punishable as a criminal offence when committed intentionally.

(2) Each Member State shall take the necessary measures to ensure that one of the following conducts is punishable as a criminal offence when committed intentionally:

(a) travelling to that Member State for the purpose of committing, or contributing to the commission of, a terrorist offence as referred to in Article 3, for the purpose of the participation in the activities of a terrorist group with knowledge of the fact that such participation will contribute to the criminal activities of such a group as referred to in Article 4, or for the purpose of the providing or receiving of training for terrorism as referred to in Articles 7 and 8; or

(b) preparatory acts undertaken by a person entering that Member State with the intention to commit, or contribute to the commission of, a terrorist offence as referred to in Article 3.”

în *Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA*, Official Journal of the European Union L 88, 31 March 2017, p. 14, URL: [https://eur-lex.](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L0541&from=EN)

[europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L0541&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017L0541&from=EN), accesat la 17 septembrie 2018.

²⁵ *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 78 din 16 noiembrie 2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, URL: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/183842>, accesat la 21 decembrie 2018.

²⁶ *Legea nr. 535 din 25 noiembrie 2004 privind prevenirea și combaterea terorismului*, URL: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/57494>, accesat la 21 decembrie 2017.

²⁷ Obiectul juridic special este valoarea socială căreia i se aduce atingere prin infracțiune, conform lui Constantin Mitrache, *Drept penal român – partea generală*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Casa de editură și presă „Șansa”, 1997, p. 85.

²⁸ *Decizia nr. 25/A/2016*, Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Penală, URL: <http://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Val ue=130046>, accesat la 13 ianuarie 2018; Alexandru Boroi, *Drept penal. Partea specială. Conform Noului Cod penal*, Ediția 2, Editura C.H. Beck, București, 2014, p. 310-311.

²⁹ Infracțiunile susceptibile de obiect material sunt cele la care „valoarea socială este exprimată într-o entitate materială”, conform lui Constantin Mitrache, *op. cit.*, 1997, p. 85.

³⁰ Raluca-Ioana Mocanu, *Fenomenul terorist. Analiza legislației anti-teroriste române. Studiu comparativ*, Editura Universul Juridic, București, 2013, p. 237.

³¹ Vasile Dobrinou, Ilie Pascu, Mihai Adrian Hotca, *op. cit.*, 2016, p. 379; Pluralitatea de infractori prezintă trei forme: pluralitatea naturală, pluralitatea constituită și pluralitatea ocazională sau participația penală. Participația penală presupune ca fapta să se săvârșească prin participarea mai multor persoane, deși aceasta putea fi săvârșită prin contribuția unei singure persoane. Fiecare participant va fi răspunzător penal în funcție de contribuția adusă în cadrul săvârșirii infracțiunii, conform lui Constantin Mitrache, *op. cit.*, 1997, pp. 241-242.

³² Alexandru Boroi, *op. cit.*, 2014, p. 311.

³³ „Art. 262 – Trecerea frauduloasă a frontierei de stat

(1) Intrarea sau ieșirea din țară prin trecerea ilegală a frontierei de stat a României se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârșită:

(a) în scopul sustragerii de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse ori a unei măsuri educative, privative de libertate;

(b) de către un străin declarat indezirabil ori căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau de ședere în țară, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.

(3) Tentativa se pedepsește.

(4) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârșită de o victimă a traficului de persoane sau de minori, nu se pedepsește”.

Infracțiunea în cauză nu are corespondent în Codul Penal anterior, fiind preluată din art. 70 din *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 105 din 27 iunie 2001 privind frontiera de stat a României (actualizată până la data de 15 decembrie 2011)*, URL: <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/141351>, accesat la 22 septembrie 2018. Se poate observa că legiuitorul român a simțit nevoia unei clarificări în momentul preluării articolului în cauză, în speță aceea că infracțiunea privește trecerea ilegală a frontierei de stat a României.

³⁴ *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 105 din 27 iunie 2001 privind frontiera de stat a României*.

³⁵ *Ibidem*.

³⁶ Constantin Mitrache, Cristian Mitrache, *Drept penal român. Partea generală, Conform noului Cod penal*, Editura Universul Juridic, București, 2014, p. 162.

³⁷ „Art. 33 – Pedepsirea tentativei

(1) Tentativa se pedepsește numai când legea prevede în mod expres aceasta.

(2) Tentativa se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege

pentru infracțiunea consumată, ale cărei limite se reduc la jumătate. Când pentru infracțiunea consumată legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață, iar instanța s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancționează cu pedeapsa închisorii de la 10 la 20 de ani.” în *Noul Cod penal*.

³⁸ „3RP Regional Refugee and Resilience Plan 2017-2018 in Response to the Syria Crisis”, UNHCR, p. 2, URL: <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/53693>, accesat la 11 ianuarie 2018.

³⁹ „Humanitarian Need Overview, Syrian Arab Republic”, United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs – UNOCHA, 2018, p. 6, URL: https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/2018_syr_hno_english.pdf, accesat la 13 ianuarie 2018.

⁴⁰ „Syria Regional Refugee Response”, UNHCR, URL: <https://data2.unhcr.org/en/situations/syria>, accesat la 9 decembrie 2018.

⁴¹ „1 in 3 Syrian children has grown up knowing only crisis as conflict reaches 5 year point”, UNICEF, URL: https://www.unicef.org/media/media_90453.html, accesat la 11 ianuarie 2018.

⁴² Open briefing of the Counter-Terrorism Committee „Denying safe haven to those who finance, plan, support or commit terrorist acts, or provide safe havens, and preventing terrorists from abusing the asylum system, in conformity with international law”, Counter-Terrorism Committee Executive Directorate, UN Headquarters, New York, 5 April 2017, p. 2.

⁴³ „Persoane strămutate forțat - record de peste 68 de milioane”, UNHCR România, URL: <http://www.unhcr.org/ro/5133-persoane-stramutate-fortat-la-recordul-de-68-milioane.html>, accesat la 23 septembrie 2018.

⁴⁴ „Art. 1 – Definiția termenului „refugiat”

A. Pentru scopurile prezentei convenții, termenul de refugiat se va aplica oricărei persoane:

(1) care a fost considerată refugiat potrivit aranjamentelor din 12 mai 1926 și 30 iunie 1928 sau potrivit convențiilor din 28 octombrie 1933 și din 10 februarie 1938 și protocolului din 14 septembrie 1939 sau ca urmare a aplicării Convenției Organizației Internaționale pentru Refugiați. Hotărârile de neadmitere ca refugiat luate de Organizația Internațională pentru Refugiați în timpul mandatului său nu constituie o piedică pentru acordarea calității de refugiat persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute de paragraful 2 din prezenta secțiune;

(2) care, în urma unor evenimente survenite înainte de 1 ianuarie 1951 și unor temeri justificate de a fi persecutată datorită rasei, religiei, naționalității, apartenenței la un anumit grup social sau opiniilor sale politice, se află în afara țării a cărei cetățenie o are și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește protecția acestei țări; sau care, neavând nicio cetățenie și găsindu-se în afara țării în care avea reședința obișnuită ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se întoarcă.

În cazul unei persoane care are mai multe cetățenii, expresia „țară a cărei cetățenie o are” vizează fiecare dintre țările a cărei cetățenie o are. Nu va fi considerată ca lipsită de protecția țării a cărei cetățenie o are orice persoană care, fără un motiv valabil întemeiat pe o teamă justificată, nu a solicitat protecția uneia dintre țările a cărei cetățenie o are.”

În *Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951*, URL: https://www.unhcr.org/ro/wp-content/uploads/sites/23/2016/12/1951_Convention_ROM.pdf, accesat la 15

ianuarie 2018; *Protocol privind statutul refugiaților, încheiat la New York la 31 ianuarie 1967*, URL: https://www.unhcr.org/ro/wp-content/uploads/sites/23/2016/12/1967_Protocol_ROM.pdf, accesat la data de 15 ianuarie 2018 (România a aderat la Convenția privind statutul refugiaților din 1951 și la Protocolul privind Statutul Refugiaților din 1967 la 7 august 1991).

⁴⁵ *Asylum Seeker*, UNESCO, URL: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/international-migration/glossary/asylum-seeker>, accesat la 14 ianuarie 2018.

⁴⁶ *Migrant/Migration*, UNESCO, URL: <http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/international-migration/glossary/migrant>, accesat la 14 ianuarie 2018.

⁴⁷ „The Queen -v- Ahmed Hassan”, Central Criminal Court, 23 March 2018, URL: <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2018/03/r-vhassan-sentencing.pdf>, accesat la 24 septembrie 2018; „Parsons Green attack: Iraqi teenager convicted over Tube bomb”, BBC News, URL: <https://www.bbc.com/news/uk-43431303>, accesat la 24 septembrie 2018.

⁴⁸ Cornel Paraniac, Ioan Geantă, *Un atac terorist pentru viitorul Europei*, Editura Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2008, p. 92.

⁴⁹ János Besenyő, „Gruparea Stat Islamic și traficul de persoane”, în *Impact Strategic*, nr. 3[60]/2016, p. 19, URL: https://cssas.unap.ro/ro/pdf_publicatii/is60.pdf, accesat la 10 ianuarie 2018.

⁵⁰ *Asylum and first time asylum applicants by citizenship, age and sex – Monthly data (rounded)*, Eurostat, URL: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_asyappctzm, accesat la 12 ianuarie 2018.

⁵¹ *Ibidem*.

⁵² „Evaluarea activității Inspectoratului General pentru Imigrări - 2015”, Inspectoratul General pentru Imigrări, București, p. 27, URL: http://igi.mai.gov.ro/sites/all/themes/multipurpose_zymphonies_theme/images/evaluari/Analiza%202015%206ppt.pdf, accesat la 14 ianuarie 2018.

⁵³ „Evaluarea activității Inspectoratului General pentru Imigrări - 2016”, Inspectoratul General pentru Imigrări, București, p. 27, URL: http://igi.mai.gov.ro/sites/all/themes/multipurpose_zymphonies_theme/images/pdf/Prezentare%202016%20%20Animation%20text%20final.pdf, accesat la 14 ianuarie 2018.

⁵⁴ „FY 2015 Statistics Yearbook”, Executive Office for Immigration Review, U.S. Department of Justice, April 2016, p. 38, URL: <https://www.justice.gov/eoir/page/file/fysb15/download>, accesat la 11 ianuarie 2018.

⁵⁵ „FY 2016 Statistics Yearbook”, Executive Office for Immigration Review, U.S. Department of Justice, March 2017, p. 37, URL: <https://www.justice.gov/eoir/page/file/fysb16/download>, accesat la 14 ianuarie 2018.

⁵⁶ „Comunicat de presă”, Serviciul Român de Informații, 14 iunie 2016, URL: <https://www.sri.ro/articole/comunicat-de-presa-14-06-2016-17-23>, accesat la 24 septembrie 2018.

⁵⁷ „Comunicat de presă”, Serviciul Român de Informații, 9 noiembrie 2013, URL: <https://www.sri.ro/articole/comunicat-de-presa-09-11-2013-13-18>, accesat la 24 septembrie 2018.

⁵⁸ *Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2015-2019*, Administrația Prezidențială, București, 2015, p. 6, URL: http://www.presidency.ro/files/userfiles/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_1.pdf, accesat la 24 septembrie 2018.

Colocviu Strategic este o publicație electronică a Centrului de Studii Strategice de Apărare și Securitate, indexată în baza de date internațională CEEOL, ce prezintă principalele rezultate ale unor analize și studii de cercetare, sintezele unor evenimente științifice, punctele de vedere ale masteranzilor, doctoranzilor și specialiștilor implicați în cercetarea științifică din domeniul apărării și securității.

Colocviu Strategic

Supliment al revistei bilingve *Impact Strategic*
Redactor: CS II dr. Cristian BĂHNĂREANU
e-ISSN 1842-8096, ISSN-L 1841-7396, 1913/2018

Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate

Adresa: șos. Panduri, nr. 68-72, sector 5, București
Telefon: 021.319.56.49, Fax: 021.319.57.80
E-mail: cssas@unap.ro, Site: <https://cssas.unap.ro>